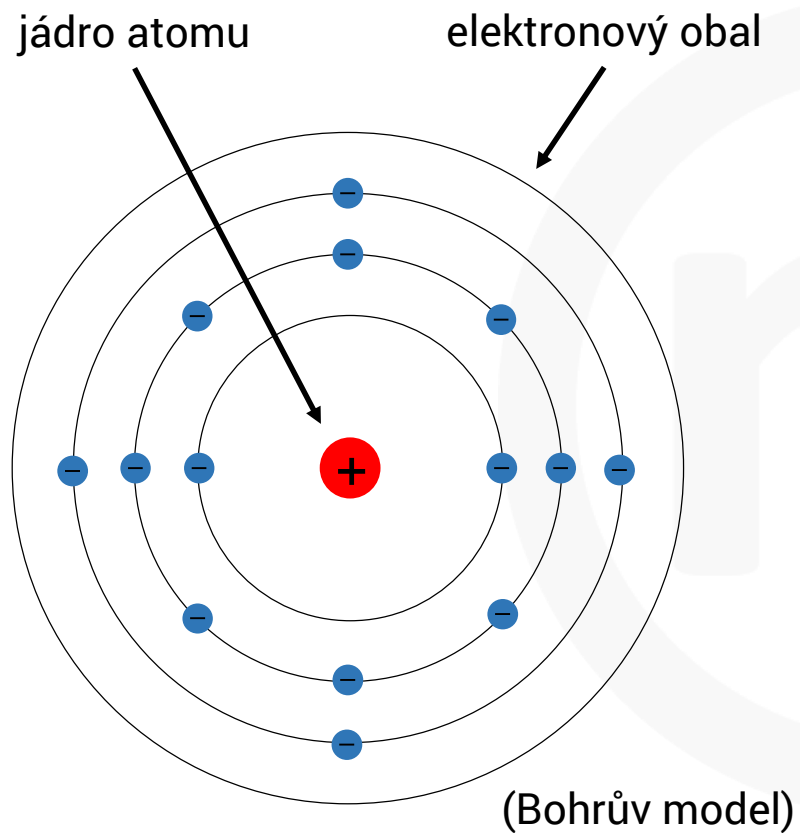

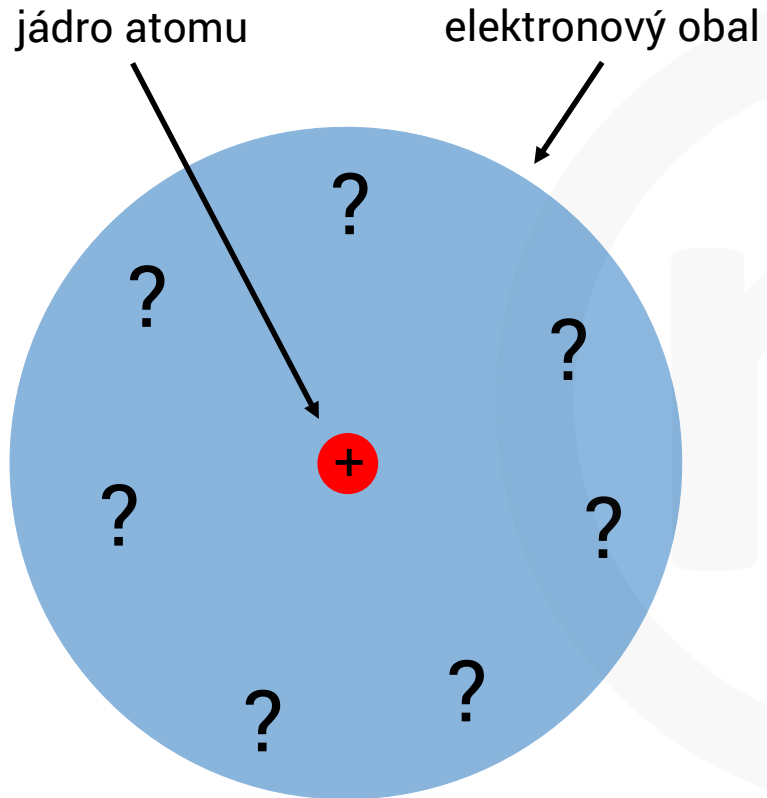
meducate

**ELEKTRONOVÝ OBAL
KVANTOVÁ ČÍSLA
ORBITALY**

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

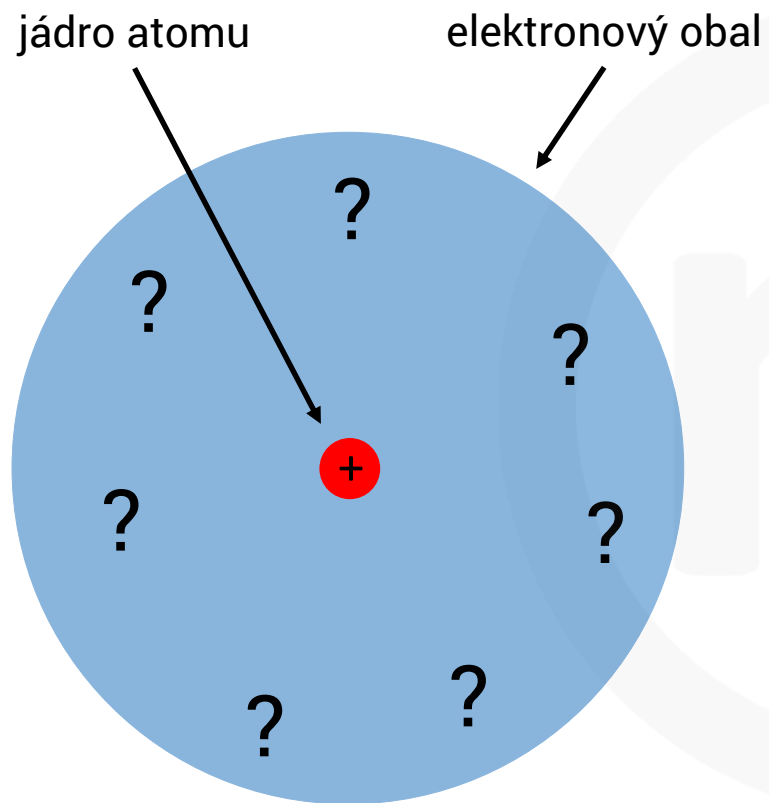
ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Kvantově-mechanický model atomu

- elektrony se nacházejí v **orbitalech**
- orbital je částí prostoru v okolí jádra, v níž se s vysokou pravděpodobností vyskytují elektrony
- elektron se nechová jen jako částice, ale má i charakter vlny

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Kvantově-mechanický model atomu

Elektrony v orbitalech popisují **kvantová čísla**

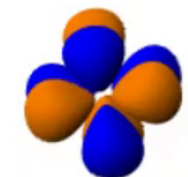
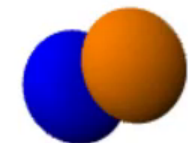
- **hlavní kvantové číslo**
- **vedlejší kvantové číslo**
- **magnetické kvantové číslo**
- **spinové kvantové číslo**

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Vedlejší kvantové číslo - ℓ

- určuje tvar orbitalu
  - nabývá hodnoty od 0 až po $(n-1)$
  - pokud $n = 4$, pak $\ell = 0, 1, 2$ nebo 3
(4 možné hodnoty ℓ)
  - pokud $n = 2$, pak $\ell = 0$ nebo 1
(2 možné hodnoty ℓ)
  - pokud $n = 1$, pak $\ell = 0$
(1 možná hodnota ℓ)
- pokud $\ell = 0 \Rightarrow$ orbital typu s
  - pokud $\ell = 1 \Rightarrow$ orbital typu p
  - pokud $\ell = 2 \Rightarrow$ orbital typu d
  - pokud $\ell = 3 \Rightarrow$ orbital typu f

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Magnetické kvantové číslo - m

- nabývá hodnoty $m = -\ell, \dots, 0, \dots, \ell$
- pokud $\ell = 2$, pak $m = -2, -1, 0, 1$ nebo 2
(5 možných hodnot $m \Rightarrow 5$ orbitaly typu d v dané energetické hladině)
- pokud $\ell = 1$, pak $m = -1, 0$ nebo 1
(3 možné hodnoty $m \Rightarrow 3$ orbitaly typu p v dané energetické hladině)
- pokud $\ell = 0$, pak $m = 0$
(1 možná hodnota $m \Rightarrow 1$ orbital typu s v dané energetické hladině)
- počet možných hodnot magnetického kvantového čísla určuje počet možných orbitalů daného typu v dané energetické hladině

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Spinové kvantové číslo - s

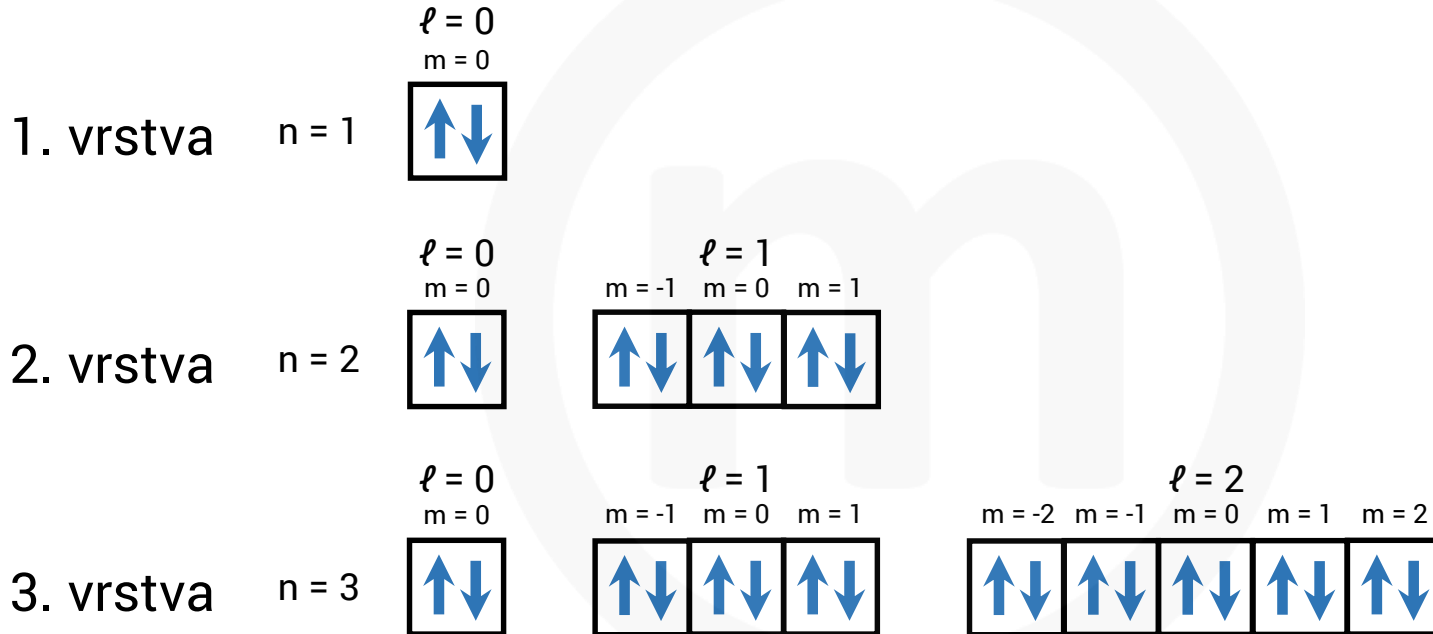
- určuje spin elektronu
- nabývá hodnoty $+1/2$ nebo $-1/2$
- v jednom orbitální jakéhokoli typu mohou být maximálně 2 elektrony a musí mít opačný spin
- elektrony s opačným spinem se znázorňují šipkami směřujícími nahoru a dolů:

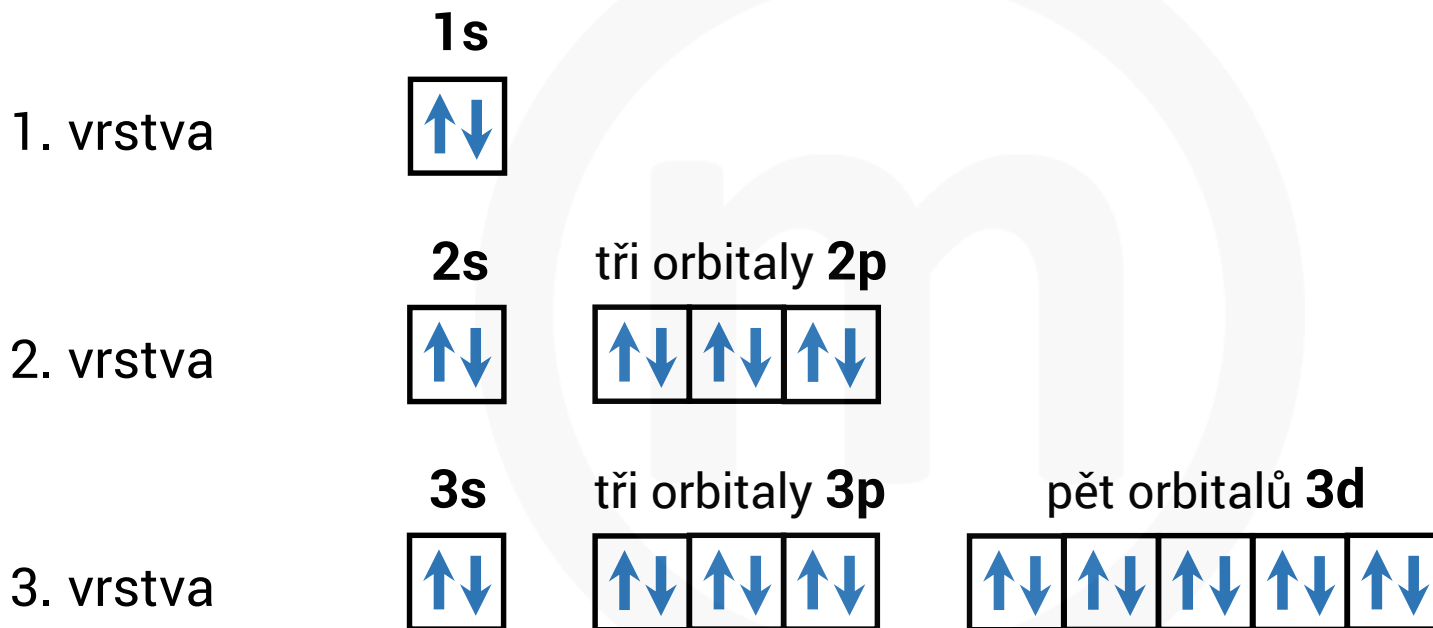
ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Orbitaly prvních tří vrstev elektronového obalu

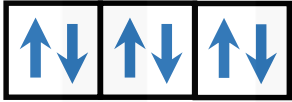

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Orbitaly prvních tří vrstev elektronového obalu

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Orbitaly prvních tří vrstev elektronového obalu

1. vrstva	1s 		maximální počet elektronů ve vrstvě "n" se vypočítá jako $2n^2$
2. vrstva	2s 	tři orbitaly 2p 	1. vrstva: $2n^2 = 2 \times 1^2 = 2$ elektronů 2. vrstva: $2n^2 = 2 \times 2^2 = 8$ elektronů 3. vrstva: $2n^2 = 2 \times 3^2 = 18$ elektronů
3. vrstva	3s 	tři orbitaly 3p 	pět orbitalů 3d

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Otázky a úkoly

- Jaké typy orbitalů se nacházejí ve 4. vrstvě atomu?
- Kolik orbitalů každého typu se nachází ve 4. vrstvě?
- Nejvíce kolik elektronů se může nacházet ve 4. vrstvě?

ELEKTRONOVÝ OBAL, KVANTOVÁ ČÍSLA, ORBITALY

Otázky a úkoly

- Jaké typy orbitalů se nacházejí ve 4. vrstvě atomu?

$n = 4 \Rightarrow \ell = 0, 1, 2$ nebo 3 , čili ve 4. vrstvě budou orbitaly typu **s**, **p**, **d** a **f**

- Kolik orbitalů každého typu se nachází ve 4. vrstvě?

jeden orbital 4s, tři orbitaly 4p, pět orbitalů 4d a sedm orbitalů 4f

- Nejvíce kolik elektronů se může nacházet ve 4. vrstvě?

32 (Ize vypočítat pomocí rovnice: $2n^2 = 2 \times 4^2 = 32$; nebo spočítáme orbitaly z předchozí úlohy ($1 + 3 + 5 + 7 = 16$) a protože v každém orbitalu můžou být maximálně 2 elektrony, dohromady se v nich může nacházet maximálně $16 \times 2 = 32$ elektronů.)